

ПРОГРАМА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯТА

Организация с идеална цел, София, България,
Рег. #13 849/97, Софийски Градски Съд
ул. Славянска 9 , Етаж 3 , София 1000
тел./факс 980 54 84; тел. 989 49 44; e-mail: office@aip-bg.org

КРЪГЛА МАСА В ЗАЛА “ИЗТОК”, НАРОДНО СЪБРАНИЕ, 23 СЕПТЕМВРИ 1999 Г.

Иван Сунгарски:

Имам честта и удоволствието да открия тази кръгла маса. Тема е приетият на първо четене Закон за обществената информация. Кръглата маса не е обичайна процедура в един парламент, но в изпълнение на вече стартирания широк дебат по този закон, ние решихме да проведем тази среща. Имаме добро стечение на обстоятелствата. Сега тече срокът, в който проектът ще бъде обогатен с предложения. На заседанието присъстват представители на водещата комисия – тази на г-н Лучников, и членове на втората комисия по правата на човека и вероизповеданията. Не сме очертали регламент, но ви предлагам след като чуем няколко встъпителни думи от колегата Райчевски, да изслушаме представителите на фондацията и нашите чуждестранни гости. После ще чуем народните представители и ще преминем към финалната част. Приветствам ви с добре дошли. Направете необходимото да ни убедите в правилността на вашите тези, за да имате шанса да се включите във финала по работата на този закон. Давам думата на г-н Райчевски.

Стоян Райчевски

Благодаря. Приветствам гостите. Синхронизирането на нашето законодателство е един процес, който започна преди няколко години. Вярвам, че с общи усилия, ние ще

допринесем този процес да завърши колкото се може по-бързо. Ще изслушаме всички становища и това, което чуем ще даде отражение и в процедурата па второто четене.

Иван Сунгарски:

Нека чуем г-жа Жулева.

Гергана Жулева

Бих искала да обясня как се стигна до тази среща и да кажа какви са резултатите от обществената дискусия, след което ще дам думата на нашите юристи и чуждестранни гости. Приемането на този закон е един прецедент в законотворчеството в България, защото това беше първият закон, който беше предоставен за обществено обсъждане, преди да бъде внасен в Министерския съвет на Интернет страницата на правителството. В резултат на изпращането на становища по този закон, те бяха около седем, и ние организирахме няколко срещи в страната, на които представихме проектозакона за обсъждане. Всичко това може да бъде обобщено със следното: всички приеха позитивно факта, че преди да е приет в Министерски съвет, проектът е бил предоставен за обществено обсъждане и всички спъделиха, че биха искали това да стане една практика. На второ място, позитивно беше оценен и принципът, залегнал в проекта, че всеки гражданин реализира правото си, без да обосновава интерес при търсенето. Позитивно бяха оценени и въвеждането на опростена процедура, както и възможността за съдебен контрол.

Основните критики бяха свързани с някои понятия, неясното очертаване на предмета на правното регулиране, необосновано разширяване на задължените субекти и неясно очертаните ограничения.

Сега двама думата на колегите ми юристи.

Александър Кашъмов

Този меморандум, който сме представили, има следната структура: той върви по реда на закона и по проблематика, като всяка точка се дели на две точки – принципни критики и конкретен текст за замяна. Ще кажа няколко думи по отношение на основните понятия и принципи в проекта. Определението “обществена информация”. Тук става дума за “public information” – тук се има предвид информацията, която се съдържа в държавните органи, които са обществени по силата на своите функции. Затова в отделните държави не се е счело за необходимо да се дава дефиниция за това що е “обществена информация”, а на това коя информация следва да бъде достъпна по силата на този закон. Затова и в нашето предложение става дума за това да се определи само коя е достъпната информация. Вторият аргумент е, че ако ние прибегнем до такава дефиниция, тя съдържа три критерия, които са невъзможни за преценка, особено последния – абсурдно е да се преценява възможността за съставяне на собствено мнение. Това не може да бъде и казус за съд. А това дава възможност за субективна преценка. Другите критерии също са неясни. Това е по първия въпрос – определението “обществена информация”.

Вторият въпрос – медиите, ние предлагаме те да не бъдат включени като задължени субекти по силата на този закон. Съществува общочовешко право на достъп до информация, която се съхранява от държавните органи. Не съществува такова право на информация, която се съхранява от медиите. В чл. 41 ал. 2, нашата Конституция преповтаря същото. Вторият аргумент е, че като се чете информацията, която медиите трябва да предоставят, се вижда, че става дума за информация от търговски характер. И до ден днешен тази информация се предоставя на гражданите.

Третият въпрос – разделянето на официална и служебна информация. Това деление е ненужно. Режимът и за двете е един и същ. Единственото различие е, че при служебната информация са предвидени още две основания за ограничаването на достъпа. Ние предлагаме ограниченията да засягат цялата информация, която е обект на този закон.

Благодаря.

Йонко Грозев

Ядрото на една законодателство за достъп до информация са ограниченията от общото задължение за предоставяне на информация. Това е общата структура на всеки един закон. Въвежда се общият принцип, че държавните органи са задължени да предоставят информация, с изключение на посочените ограничения. Според нас е добре тези ограничения да са посочени като интерес - на националната сигурност – отбрана, дипломатически отношения, в интерес на запазване на личните данни, на търговска информация, на висящи следствени производства и да не бъдат включвани ограничения, които в момента са намерили място в законопроекта. Едно от ограниченията е в чл. 13, ал. 2, т. 1 – оперативна подготовка на актовете на органите – мнения, препоръки и т.н. , изготвяни от и за органа. На практика тук се включва почти всичко. Ако една такава широка категория остане като ограничение, много малко ще бъде реално достъпната информация при прилагането на закона. Друг съществен проблем е чл. 38, в който се пхредвижда ограничение на неща, които представляват служебна и държавна тайна. Ние никога не сме твърдели, че не трябва да има държавна или служебна тайна. Защитаваната позиция е, че тези понятия трябва да подлежат на съдебен контрол. Трябва да има предвиден в закона критерий, по който се обявява едно нещо за държавна или служебна тайна. Според подхода на сегшния проект, няма контрол върху засекретяването, и на практика отново блокираме приложното поле на този закон, защото във всички случаи ще има по-голям стремеж към презастраховане от страна на държавния орган и предварително засекретяване на всяка информация, нещо, което няма да позволи на съдилищата по-късно да имат контрол. Това са основните възражения по отношение на ограниченията. Ние предлагаме ограниченията да бъдат предвидени в закон и те да защитават определен интерес. Благодаря. Давам думата на Константин Паликарски.

Константин Паликарски

Ще говоря за процедурата и вижданията на ПДИ по въпроса за това как може да се усъвършенства сега съществуващия законопроект. Този въпрос е много свързан с темите, по които говориха колегите преди мен. Предлагаме няколко конкретни

изменения, които са свързани с процедурите, при които държавата по своя инициатива предоставя информация на гражданите и процедурите, които се следват, когато държавата отговаря на искане за информация. Нашите възражения по отношение на предоставяне на информация от страна на държавата, без да е сезирана с такова искане: проблемите са два. Първият е свързан с чл. 14, ал. 1, който предвижда, че органите информират за своята дейност чрез публикуване или съобщаване в друга форма. Смятаме, че е необходимо да се уточни, какви биха могли да бъдат тези други форми и как ще се осъществява публикуването. Не би трябвало да се стига до ситуация, в която проблем от национално значение се публикува във вестник с тираж 1000 бройки. От друга страна имаме възражения и по т. 2 от чл. 14, ал. 2. Вие, като народни представители знаете, че някои типове информация са прекалено чувствителни, за да може въобще да се коментира съществуването или несъществуването на нещо и в някои случаи отричането на една недостоверна информация само по себе си дава достътно информация. Например, отричане на бройка от някакъв тип въоръжение в армията. Ние смятаме, че тази точка трябва да отпадне от законопроекта. Едно друго предложение произтича от практиката на държавната администрация в САЩ., където, затрупани от искания да информация, държавните органи вместо да чакат да бъдат сезирани за информация, по собствена инициатива предоставят в определени места, зали, едно сериозно количество информация, която се получава без искане. Това е нещо, което е удобно и за гражданите, и за администрацията.

Бих искал да се спра върху процедурата, при случаите, когато държавният орган е сезиран с искане за информация. Тя е доста добре развита. Един проблем, който обаче съществува, произтича от липсата на специална глава “Ограничения” Такава разпоредба в закона не бива да съществува. Има две причини: първо, в случай, че ние имаме ясно изброени ограничения на достъпа, тогава би било ясно и лесно да се прецени, както от държавния орган, така и от съда, дали една информация е публична или не. Ако те не попаднат в кръга на ограниченията, те не биха били сметнати за чувствителна информация, и в такъв смисъл, няма да има нужда въобще да се иска съгласието на третото лице. Обратно, ако попадат в кръга на ограниченията, тогава няма смисъл да се иска съгласие на третото лице, защото държавният орган по закон не би имал право да разпространи тази информация, а ако третото лице действително

иска да я даде, няма проблем искащият информация да се обърне директно към него. Вторият аргумент срещу това законодателно разрешение е това, че всичко, което администрацията прави, е свързано с трето лице. Единствената хипотеза е в случая, когато искам информация за себе си. Държавните органи правят това – те издават ИАА в най-общия случай, които засягат интересите на други лица, най-често не мои, лични. В този смисъл, цялата дейност на администрацията засяга трети лица и ако ние във всеки отделен случай искаме съгласието на третото лице, ние от самото начало блокираме процедурата, по която може да се получи информация. Едно, че тя става по-дълга, и второ, ние поставяме под съмнение изпълнението на едно задължение на държавния орган в зависимост от някакво несигурно събитие, каквото е съгласието на едно, в най-честия случай, частно лице.

Благодаря.

Фани Давидова

Задачата ми е да представя съдебния контрол като гаранция за ефективното действие на закона. Така, както са разписани разпоредбите на този закон, възникват въпроси, на които е трудно да се даде отговор. Още от самото начало възниква следният проблем. Всички знаем, че органите на държавната власт са законодателната, съдебната и изпълнителната власт. А какво ще се случи ако гражданин поиска копие от решение на ВАС, и ВАС откаже да го предостави? Предвидена е възможност за съдебен контрол, но не ми е ясно пред кого в този случай гражданинът може да обжалва своя отказ? Практика в повечето държави е, че този закон се отнася изключително за органите на изпълнителната власт, въпреки че има и изключения, както е в Австралия.

Иван Сунгарски

Един въпрос. Това в Австралия, според вас, това е прецедент, който работи ли е или не?

Фани Давидова

За съжаление, аз познавам само закондателството, но не и практиката в Австралия, не мога да ви кажа. Във всеки случай, имаме експерт от Австралия, който може би ще ви отговори на този въпрос. Ако законодателят приема това решение, мисля, че трябва да се прецизират тези текстове и да се знае пред кого се обжалват отказите на ВАС. На второ място, съмнявам се, че съмият съдебен контрол ще бъде ефективен, поради белетристичния вид на разпоредбата на чл. 2, ал. 1, който определя каква информация ще бъде досъпна. Колегата Александър Кашъмов вече оговори за това. Един примчер от практиката на ПДИ. На гражданка е отказан достъп до протокол от проведен неин изпит. Ако този закон влезе в този вид, тази гражданка отново отправя молба към Министерството на културата, задълженият да ѝ предостави информацията администратор ще трябва да прецени дали този протокол е общественозначима информация. Вероятно не, защото той касае само нея. Дали този протокол е свързан с обществения живот на РБългария? И дали той ще ѝ предостави възможност за съгласяване на мнение? Не. Този протокол дава информация за неин изпит. При съдебно обжалване ще се случи същото, защото съдът ще трябва да преценява същите тези неща. Нашият съд не може да преценява по целесъобразност, а по законообразност. Чл. 41, ал. 1 казва следното: “Решенията за предоставяне на достъп до обществена информация, или за отказ на предоставяне на достъп, обжалват”. Ако нещо ми е предоставено, аз какво ще обжалвам? Би трябвало да се обжалват само отказите.

Също така е неясно защо законодателят е пропуснал възможността за административен контрол на отказите. Ако едно звено от администрацията аткаже мое искане за информация, няма ли да се спести много работа на съда, ако аз мога да обжалвам първо пред неговия началник.

На трето място, чл.41, ал. 1 казва: “В случаите, когато съдът установи незаконосъобразност...”, незаконосъобразност на какво? На отказа, или на това, че този тип информация не бива да бъде засекретявана. Аз мога да обжалвам по следния начин: Тази информация не е засекретена, следователно трябва да се предостави, но би трябвало да мога да обжалвам, че тази информация не е засекретена, но е неправилно засекретена.

Иван Сунгарски

Нека дадем думата на чуждестранните гости.

Иван Секели

I am a representative of a country with more or less same legal tradition. This country, Hungary, introduced FO legislation in the early nineties and in the middle of the decade we introduced a special legal institution – a parliamentary commissioner to monitor freedom of information and data protection. In this capacity we are ready to share our experience. I would like to offer you a series of English language publication summarizing all the experiences in this respect in Hungary. On the other hand, I am also representing here a group of international experts. We represent one by one slightly different legal traditions but the same time we represent an international, or European standard of principles in the field of freedom of information. In this historical moment when you are introducing not a single act but you are launching a whole branch of legislation together with a future act about data protection. We find it extremely important to help you in implementing this legislation. We worked out a short letter – you have it in Bulgarian translation. Let me ask my colleague – Helen Darbshire from COLPI to introduce briefly these basic principles.

Helen Darbshire

It is a great pleasure for us to be here today. Before I go to the substance I would like to say again that we are not talking about just another law here. We are talking about a very significant law which will change many things in Bulgarian society.

I would like to draw your attention to some of the points in our letter. The first of them – to whom may request access to information. We've stressed that it should be all persons present on the territory of Bulgaria. The law does in fact reflect this but not in a single article. The one article refers to citizens of Bulgaria and then later – to those without citizenship and foreigners. The normal standard is that access to information

legislation is non-discriminatory. That means that whoever comes to a Bulgarian government authority, seeking for information, shall be granted that information.

The second point is referring to the type of information which should be covered by this legislation. The law should simply specify all information and records held by public bodies. We are talking about a perception, a concept which is that all information is free unless the government can justify withholding it. That is the starting point. That principle should be reflected very carefully.

About the exemptions:

National security – we are talking here about records which it is really necessary to keep in secret in the interest of national security.

And we are talking about all which is necessary to keep secret to protect the legitimate privacy interests of natural persons. Here are also trade secret and commercial interests.

We are also talking about confidential records whose release will prejudice ongoing investigations and prosecutions. And here I would stress the word ONGOING because once the investigations have been completed that the information should be made available.

We also are not talking about 20 or 30 years but a fairly short period of time.

The fifth point is the withholding information which would prejudice the free expression and confidentiality of advice given to and exchanged between public officials during the course of ongoing policy deliberation. It is important that public officials are able perhaps even say stupid things from time to time and not be subject to embarrassment. But once the policy decision making process is completed, once the actual decisions have been taken, then of course, all relevant documents must be public. But this provision must not be misused to create a blanket coverage for everything which is happening inside a particular government body. That would go beyond democratic standards. The final point is the test for applying the exemptions which I have just enumerated. This test is extremely important, you will find it in international instruments such as The European Convention on Human Rights. It must be applied when considering keeping certain information secret. There are two parts to this test. The first one is that to disclose the

information would cause serious harm to the interest being protected. (One of the five interests.) But the second part of the test is that that potential harm must be balanced against the public interest in receiving the information.

The test must be used very carefully. We need people within a particular government body where the limits lie.

We are ready to answer your questions not only today. Thank you.

Еми Барух

Считайки се, заедно с Иван Сунгарски, за съорганизатор на нашата среща, искам да обърна внимание на всички тук присъстващи, че това е един прецедент, за което, като представител на НПО, съм много благодарна и на председателя на комисията, така и на депутатите. Още веднъж – благодаря.

Иван Сунгарски

Нашата комисия не за първи път се среща с НПО да дискутира проблеми. Маже би до вас не е стигнала информацията, че ние работим така. Искам да дам думата на колегите народни представители.

Александър Пиндиков

Мисля, че бележките, които правите, са до голяма степен основателни, защото те са продиктувани единствено от съображенията да се създаде един работещ закон. Материята, която третира закона, е доста необичайна при нас. Искам да се присъединя към две предложения в меморандума на експертите. А именно, становището за отпадане на чл. 13. Не трябва да се дава възможност за еластично тълкуване на някои правила. Материята е сложна и крие доста изненади, но трябва да се стремим поне към относителна яснота и категоричност. Другият въпрос, който смятам да бъде подкрепен, е че в чл. 14 т. 2 има неприемливо положение по прастата причина, че опровергавайки невярната информация, държавният орган е

задължен да каже вярната информация. И последното, към което аз се присъединявам е предложението за нова глава за ограничение на правото на достъп. Тук нещата са и твърде деликатни. Вярно е, че вашето предложение дава яснота, но от друга страна си поставяме въпроса дали само това може да се приеме като забранителни точки. Където пропуснем нещо, ще го добавим в движението. Истината е, че един закон дава сигнали до колко е добър, когато влезе в практиката. Мога да декларирам, че ще си поправим грашките, щом ги забележим в практиката. Имаше въпрос към колежата от Австралия.

Еван Рут

The question was what the bodies to which the Australian law applies and does the appeal structures work. The experience in Australia is different because Australia is a federation. That is why I am talking about the federal legislation. But it does apply to all three branches of government – executive, judicial and legislative. The principle is that it applies to all levels of federal government. About the appeal structure: in Australia there are several levels of appeal. Say that you want to make an application to a government department for a record. Then you wait for the prescribed period. If the response is negative, there is an internal appeal within that particular government department. If that, in turn, is negative you have a choice; you can either take your case to the ombudsman (and he can only recommend, the advantage of ombudsman is that it is free) or go to the administrative appeal tribunal. That is not a court. And then they can order the document to be released. The disadvantage is that it costs a lot of money. (300 AD, which is about 200 USD). Then you can go into the court system – to the federal courts and the High Court of Australia which is the highest court. They won't assess the facts; they can look at the documents to see whether the decision was properly made according to law. So you have at least two levels of appeal. Most people go to the ombudsman. In vast majorities of cases the government follows the ombudsman's recommendations.

Иван Сунгарски

Задавам си реторичния въпрос дали колежата от Австралия знае какво е цензура в

смисъла, в който ние я познаваме. До преди десетина години имахме информация само за това какво прави нашия политически елит.

Аз очаквах много по-разпалена дискусия, а ние не можем да запълним времето.

Александър Димчев

Аз съм председател на съюза на библиотечните и информационни работници в България. Иначе съм преподавател в СУ. Искам да споделя една точка от меморандума, която подкрепям горещо. Тя е свързана със следния текст: “Държавните органи следва да предоставят по своя инициатива информация на гражданите в нарочни места.”. Струва ми се, че е желателно да се посочат кои са тези нарочни места. Мисля, че към тях трябва да бъдат причислени и библиотеките.

Иван Сунгарски

Благодаря за краткостта ви. Някой друг? Като че ли няма интерес и няма да уплътним програмата.

Еван Рут

I just want to respond to what you have mentioned about censorship. Of course, it is true that in Australia we haven't experienced such measure of censorship as those of you who lived in the communist regime. However, Australia inherited the British system of government. And in it there is an overwhelming assumption of government secrecy. Even now in UK there is no Access to Information law. I have been working on the draft law which is really very regressive. In Australia the culture of secrecy is still strong. We have serious problems with government secrecy. Thank you.

Иван Сунгарски

Излиза, че ние сме с едни гърди напред пред Обединеното кралство. Ха-ха. Г-н Аткинсън също говори за етническа толерантност у нас по отношение на ромите,

докато в Англия има сблъсък между католици и протестанти.

Аз бих искал да поставя един въпрос. Става дума за чл. 20 – съдържанието между първа и трета алинея. Като че ли се търсеше популизъм, когато се твърдеше, че в съдържанието на ал 1 и 2 има противоречие. Струва ми се, че е твърде елементарно да не може да се направи разлика между цена на информация и цена на получаване на тази информация. Смисълът на ал. 1 е, че самата информация е безплатна. Бих искал да чуя мнението на ПДИ.

Константин Паликарски

Вашето тълкуване е напълно възможно. От друга стпрана безспорно е, че от чисто езикова гладна точка е налице противоречие двата последователни текста от закона. По наше мнение би било достатъчно ако се определи процедурата за плащане на цената на разходите по предоставянето.

Иван Сунгарски

Имате предвид да се прецизира текстът.

Константин Паликарски

Да, определено. Сред нас дори имаше идеи да се предвиди някаква ускорена процедура за получаване на информация, за която да има по-висока тарифа. Но в случая е необходима редакционна корекция.

Иван Сунгарски

Аз като българин се замислих върху някои от формулировките. В ал 2 се казва, че от предоставянето на информация не може да се реализират печалби. Аз също заставам на позицията, че чисто български езиково погледнато не е много ясно. Просто трябва да се прецизира в аспект стил.

Едуард Клайн

Взимам думата в качеството си на член на ГЛООБ – световна парламентарна организация за балансирана околна среда. Участвал съм в изработването на конвенцията за свободен достъп до екологична информация и до правосъдие, което е част от този проблем. Тази конвенция е подписана в България и предстои ратифицирането ѝ. Големият проблем беше свързан с техническото осъществяване на този достъп до информации, заплащането ѝ и контрола. Всеобщо беше мнението, че трябва да се заплатят материалните разходи, като е подчертано, че в тези разходи не влизат заплатите на служителите. Това са разходите за носителите.

По отношение на свободния достъп до правосъдие. Юристът от Австралия се спря на двете възможности. В България също се дискутира възможността за въвеждане на обществения посредник. Това е едната възможност. Другата възможност, която ще се прецени от юристите е как в съдебната власт това да се осъществи. Това оставам на юристите. Г-жа Атанасова повдигна въпроса за НС. Там е много лесно, защото НС е един открито работещ орган. Хората могат да отидат на балкона да слушат, в избирателния район всеки може да поиска протоколи и да види неговият народен представител по определен въпрос как е гласувал.

Иван Сунгарски

Забрави да кажеш, че всичко, което парламентът сътвори излиза в държавен вестник.

Еван Рут

I just wanted to say something about costs. Of course it is legitimate to charge for the cost but I would like to point out a number of principles. The cost of making application does not discourage people from using the procedure. Secondly, the actual cost of access to information can be quite high. You can't cover the cost of the rental of the building, the salary etc. There is some fixed limit above which cost can not go. We had a strong movement in Australia to limit the costs because each successive government has

been increasing the cost of access. It is important to have a list of charging above which charging can never go.

Иван Сунгарски

Нивото на жизнения стандарт на българина е такова, че всяка цена обезкуражава. От тази гледна точка е формулировката, която може да се прочете в ал. 2 на чл. 20. Цената е такава, каквато е. Единственото ограничение е от нея да не се печели.

Ерин Игън

I would like to briefly comment on how we charge in the USA. The way we do it is that we differentiate between commercial and non-commercial and educational request. Commercial entities are charged for both – the time it takes and for duplicating. If the time for searching the material is one hour they are charged an hour's worth of time at a reasonable standard fee. However educational non-profit, non-commercial requests – they are only charged for duplicating. Only the cost of xeroxing the material, and not for the searching cost.

Константин Паликарски

Искам да повдигна един въпрос, свързан както с цената, така и с процедурите по контрола. Едно от нещата, които ние предлагаме, е въвеждането на процедура за административно обжалване. Би трябвало да можем да обжалваме и цената, която е определена за предоставяне на информацията. Редно е самото определяне на цената да бъде третирано като ИАА, който да е обжалваем.

Иван Сунгарски

Различни идеи. Аз като имам предвид нагласите в администрацията, силно се съмнявам в ефективността на административното обжалване. Гарван гарвяну око не вади.

Константин Паликарски

Просто допълнителна възможност.

Иван Сунгарски

Съмнявам се в ефекта.

Петко Георгиев

Темата, по която искам да взема отношение е предложението да отпаднат текстовете, които засягат прозрачността на информацията, свързана със собственост на медии и т.н. В този закон се уреждат един съвсем различен кръг от проблеми. Вярно, че предложеният текст е почти изцяло взет от един добър превод на европейска директива за прозрачност на медиите. Но е вярно, че този законопроект урежда публичната информация – онази, която съществува в рамките на публичната администрация. Ако го преведем на едни много брутален финансов език, този законопроект регламентира достъпът до информацията, за която обществеността по един или друг начин плаща чрез данъците си.

Още една гледна точка. Практиката в държавите със съществуващо законодателство в тази област сочи, че журналистите са незначителен процент от консуматорите на правата по този закон. Те обикновено имат по-пъргави и по-достоверни източници за информация от държавните органи.

Конкретното ми предложение е да отпадне параграфа, в който се говори за прозрачност на медиите в България.

Иван Сунгарски

Съгласен съм, че журналистите едва ли ще бъдат най-големите ползватели на този закон. Виждам нагласата, че всичко, което е разрешено в Европа, ще трябва да бъде разрешено и в България.

Робърт Жилет

I am an American journalist, former director of Radio Free Europe. This draft law represents very substantial progress toward completely open democracy. I would like to echo Mr. Georgiev's remarks that it would be best not to make any attempt to regulate media in any way through this law. Transparency of the media is certainly desirable but through other forms of legislation. Over the last 30 years, journalists account for only 5 % of the 600 000 requests every year to the federal government for information. One of the reasons for that is that Mr. Palikarsky said federal government agencies release information automatically, without request. Secondly, it seems that there is entirely new profession – we call them access professional. They devote their lives to gaining access to government information – for commercial reasons, for public spirited reasons, etc. After discussing this draft law yesterday the newspaper report for today is that we as foreigners dismissed this law as inadequate and unacceptable. That is not true. We did not do that. Let me remind you how important this law will be to develop new approach to journalism.

Иван Сунгарски

Любопитно изказване. Мисля, че на г-н Жилет трябва да му е станало ясно какъв е бил мотива медиите да бъдат вкарани в този закон.

Христо

Изказвам и благодарност на г-н Хъчесън, който през лятото организира два семинара за разследващата журналистика и за концепцията на този закон. Гостите дадох пример за плащането. Там журналистите са изключително облекчени. Определено количество записи се получават безплатно. След това има начисляване. Това стимулира журналистите да поставят много конкретни искания, а не да се увеличат в изследвания. Другите искания пък стимулират администрацията да прави това, за

което ние вчера говорихме, но аз не го виждам в меморандума. Всяко ведомство да издаде списък с всички видове информация, които то съдържа и отделно от това тези, които се публикуват – къде се публикуват. Накрая – в понеделник показаха по Канал 1 много интересен материал за това как се е правела цензурата в кинопроизводството. Имало е приет списък на сведения и факти, които са забранени за публикация. И за да не се допусне по никакъв начин публикуване на нещо в този списък, към всяко средство за масова информация е имало прикрепен служител от ДС.

Надявам се министър Бонев да разсекрети нещото, според решението на НС.

Александър Кашъмов

Няма проблем за издаване на такъв списък, защото в текста на проектозакона, има такъв текст – чл. 15 ,ал. 1 т. 2.

Искам също да кажа, че ние не си правим илюзията, че народните представители ще приемат 100 % нашите бeрeжки. Спомням си времето, когато подехме кампания за този закон и ни се налагаше да обосновем необходимостта от този закон. Искам също да кажа, че някои от предложенията ни са изключително съществени, има и някои, които не залягат глобално в основата на този закон. Това са текстът на чл. 2, ал. 1, текстът, задължаващ медиите да предоставят информация, обособяването на отделна глава с ограниченията и предвиждането и на административен ред на обжалване.

Ние ще продължим работата си и след приемането на този закон. Както казахте, той трябва да бъде тестван в практиката.

Маргарита Ангелова

30 години работя в областта на Информационно Обслужване. Вчера ми стана малко тъжно, когато един наш чуждестанен гост сподели, че е получил информация от български колеги, че в България няма прозрачност на информацията във висшите органи.

Като доказателство за това, че има прозрачност, искам само две часа след края на днешното заседание да подаря на ПДИ експресната стенограмата от дебатите по законопроекта.

Васил Чобанов

Искам да се спра на два момента. Съобщението на един човек, който разпространява информация, но има проблеми с достъпа до нея, е, че при Тодор Живков е било по-лесно и днес това е станало аргумент. А това не е така. А това е аргумент, изваден срещу г-н Сунгарски в дебата в пленарната зала. И е жалко, че в този момент, когато трябва да се направи един сериозен закон, се играе на дребно. Надявам се колегите ви от правната комисия да разберат, че това е закон за прозрачността на държавните органи, а не закон за прозрачността на медиите, те са достъпно прозрачни, стига чевик да има възможността да ги слуша и гледа. Затова мястото на текста с медиите не е тук. И още нещо за административния контрол. Струва ми се, че наистина трябва да има възможност отказите да бъдат обжалвани в същата система на администрацията преди да се стигне в съда, защото многобройните закони, които бълва нашата държава, за да навакса това, което е изгубила за 40 и няколко години натовават всеки ден съдебната система с нови и нови дела. Тя не е с неограничени възможности. В този смисъл трябва да има възможност за административно обжалване.

Иван Сунгарски

Благодаря ви. Няколко финални думи. Преди това г-жа Жулева.

Гергана Жулева

Тези, които се включиха в изработването на концепцията миналата година знаят колко трудно се изработват текстове, особено в един закон. Но хубаво е този закон да бъде ясен и точен, за да не се нуждаят гражданите от правилник по прелогането му. Благодаря.

Иван Сунгарски

Първо, по отношение на г-н Кашъмов. Казахте, че не всичко, което се казва тук ще влезе в закона. Един от принципите в политиката е, че можеш да имаш блестящи и деи, но за това трябва да убедиш и другите. Така че, ако не успеете да убедите народните представители и в правната комисия и в зала, че всичко, което предлагате е най-доброто, то сигурно няма да може да влезе в закона, но това не бива да ви обезсърчава.

Що се отнася до това, което направихме – то е изключително полезно. Това е една нормална практика в законодателния процес – да се чува гласа на обществото и най-вече неговата еманация в лицето на неправителствените организации. Възприемам тази кръгла маса като изключително позитивен факт в българския парламент. И съм задължен да благодаря на всички. Винаги е хубаво да видим нещата и от друга гледна точка. Надявам се, че тези предложения ще усъвършенстват законопректа и ще се реализират, и се надявам, че това, което правим преди Великобритания ще бъде добре за нас, за обществото и един ясен сигнал, че България върви в правилната посока.

Позволявам си заедно с благодарностите да ви кажа, че винаги сте добре дошли и в моя кабинет и в НС. Г-жа Ангелова беше точна, когато каза, че ако има някоя институция, която има претенциите да е пределно прозрачна, това е точно българският парламент. Благодаря.